

ת"פ 30186/10/15 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נגד ד ש

בית משפט השלום בכפר-סבא
ת"פ 30186-10-15 מדינת ישראל נ' ש
לפני כבוד השופט אביב שרון

מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד אנה גורלניק

נגד

ד ש הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד אורן שפקמן

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1960, הורשע על-פי הודאתו בעבירה של **איומים**, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום ביום 5.10.15 בשעה 18:00, עת שהתה המתלוננת - הנשואה לנאשם - יחד עם בתה ונכדתם בגן שעשועים בכפר-סבא, איים עליה הנאשם בכך שאמר לה "**אני אחתוך לך את הפנים ואשפוך עליך חומצה בפנים ואני ארצח אותך**" - כל זאת בשל העובדה ששלחה לו מסרון בו כתבה שאינו מכבד אותה.

2. על-פי הסכמת הצדדים נשלח הנאשם לשרות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו, זאת לאחר שהצהיר במעמד ההודאה בכתב האישום "הייתי לפעמים אובססיבי יותר מדי... הייתי בהוד-השרון בקבוצה טיפולית. ב-20 לחודש יש לי עוד פעם" (עמ' 5). לא היתה הסכמה לעונש וכל צד טען כראות עיניו.

3. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים אשר שיקפו תמונה מסובכת ומורכבת של מערכת היחסים בין הנאשם למתלוננת, כמפורט להלן.

בתסקיר מיום 11.1.17 עלה כי הנאשם כבן 56, נהג משאית שכיר, אב ל-2 בנות בוגרות. הוא מצוי בהליך של פשיטת רגל וניתן בעניינו צו כינוס נכסים בגין חובות שצבר. ברקע לחובותיו בעיית התמכרות להימורים משך שנים רבות. לפני מספר שנים עבר ארוע של התקף לב אשר הביא לשינוי בדפוסי התנהגותו ולהפסקת ההימורים. בעברו של הנאשם 18 הרשעות קודמות, בין היתר בגין עבירות רכוש, מרמה, אלימות כלפי המתלוננת ונסיון להסעת שב"ח.

הנאשם הסביר כי ברקע לביצוע העבירה, לפני כשנתיים, החל להתנהג באופן אובססיבי כלפי המתלוננת, מתוך רצון לשלוט בה ולהגביל מעשיה, כשהוא חושד בה שאינה נאמנה לו. על כן, איים עליה כמתואר בכתב האישום, אך שלל

עמוד 1

כוונה לנקיטת אלימות פיזית כלפיה. הוא סיפר שכאשר היה מכור להימורים היו מתחים וחיכוכים בבית שכללו אלימות מילולית. עוד סיפר כי פנייתה של המתלוננת למשטרה, כמו גם למקלט לנשים מוכות, הבהירה לו את הבעייתיות שבהתנהגותו האובססיבית, הציבה לו גבול והביאה אותו להשתלב בהליך טיפולי. הוא טופל משך מספר חודשים במרכז למניעת אלימות במשפחה בהוד-השרון וחש כי נעזר וערך שינוי בהתנהגותו.

מהמרכז למניעת אלימות נמסר כי המתלוננת מוכרת למסגרת והיא הוצאה מהבית למעון לנשים מוכות 3 פעמים, לראשונה כשנה לפני עריכת התסקיר. בפעמים הראשונות שהתה במקלט תקופה קצרה ושובה לנאשם. בפעם השלישית שהתה במקלט מספר חודשים ולאחר מכן עברה להתגורר עם אחיה. העו"ס המטפלת התרשמה מקשר זוגי המאופיין בתלות הדדית. הנאשם אכן השתלב בהליך טיפולי, אך לאחר מספר מפגשים בודדים הופסק הטיפול. בהמשך, שב הנאשם וביקש להשתלב בטיפול אך לא הגיע לשתי פגישות שנקבעו לו. שרות המבחן ביקש דחייה בת חודשיים על מנת להיפגש עם המתלוננת ולקבל עמדתה ועל מנת לבחון שילובו של הנאשם בהליך טיפולי.

בתסקיר מיום 2.4.17 צויין כי הנאשם דיווח שהמתלוננת שבה לביתם המשותף והוא שינה יחסו אליה. הוא ציין כי אינו חושד בנאמנותה כלפיו, מתחשב יותר ברצונותיה ואינו מתנהג באופן אובססיבי כלפיה. על כן, לא ביטא רצון או נזקקות להשתלב בטיפול. בפגישה עם המתלוננת מסרה כי מאז שבה לבית המשותף חל שיפור בהתנהגות הנאשם כלפיה, והוא יותר מתחשב בה. הוא אף הפסיק להמר ותורם כלכלית לבית. לצד זאת, ציינה כי חשה שעדיין הנאשם מתקשה לתת בה אמון מלא ולעיתים מגלה חשדנות כלפיה. היא ציינה כי אינה חוששת מפני הנאשם ותדע לפנות למשטרה אם התנהגותו כלפיה תשתנה. לאחר שקלול גורמי סיכון וסיכוי המליץ שרות המבחן להטיל על הנאשם ענישה מרתיעה ומציבת גבול כמאסר על תנאי, אשר תסייע לו להימנע מביצוע עבירות בעתיד.

בדיון מיום 4.4.17 ביקש ב"כ הנאשם להורות על עריכת תסקיר משלים, זאת לאחר שהנאשם התחייב להשתתף בהליך טיפולי ככל שיידרש והתחייב לשתף פעולה עם שרות המבחן. נעתרתי לבקשה על מנת לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי, בין היתר, נוכח העובדה שהמתלוננת שבה להתגורר עמו בבית והיות ובני הזוג מעוניינים להמשיך בחיים משותפים.

בתסקיר הסופי מיום 12.7.17 עדכן שרות המבחן שהנאשם שב ושלל בעייתיות בהתנהגותו לאחר שציין ששינה דרכיו ויחסו למתלוננת. שרות המבחן התרשם מאדם בעל דפוסי חשיבה מושרשים, המתקשה לאורך השנים להכיר בקשייו באופן מעמיק ולהגיע למצבי התבוננות ביקורתית על התנהלותו ותוקפנותו. שרות המבחן סבר כי הנאשם זקוק להתערבות טיפולית אינטנסיבית והציע לו להשתלב במסגרת "בית נועם" שהיא מסגרת טיפולית ייעודית לטיפול בגברים שנוהגים באלימות כלפי בנות זוגם, אך הוא סירב למסגרת הכוללת שהייה בתנאי מגורים במקום, לאור קושי להישאר במקום ולאור העובדה שאינו תופס עצמו כיום כמי שנוהג באלימות הזקוק למסגרת טיפולית. משיחה עם המתלוננת התרשם שרות המבחן שגם כיום נוהג הנאשם כלפיה בחשדנות, מתבטא באופן אובססיבי, רכושני וקנאי. השרות התרשם מאלימות מילולית ונפשית ומחוסר כוחות של המתלוננת להביא לשינוי מהותי וליתר נפרדות ביחסים. העו"ס המליצה למתלוננת לפנות למקלט אך זו סירבה לאור קשיים שחוותה במסגרת זו בפעמים הקודמות. שרות המבחן ציין כי להערכתו קיימת רמת סיכון להתנהגות אלימה ופוגעת מצד הנאשם כלפי המתלוננת. שרות המבחן שב והמליץ על הטלת ענישה מרתיעה ומציבת גבולות כמאסר על תנאי על מנת להפחית מהסיכון במצבו של הנאשם.

4. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות עד 12 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים. את עונשו של הנאשם ביקשה התובעת למקם ברף הגבוה של המתחם לו עתרה. היא הפנתה לערכים החברתיים המוגנים בעבירת האיומים ולנסיבות החמורות של המקרה, כאשר הנאשם הטיח דבר איום בוטה, ברף חומרה גבוה, כלפי המתלוננת, לנגד עיניה ועיניהן של בתם ונכדתם הקטנה. עוד הפנתה התובעת לעברו הפלילי של הנאשם הכולל 18 הרשעות קודמות ולעובדה שריצה מאסרים בעבר. כן הפנתה לעובדה שאין זו הפעם הראשונה שהנאשם נוקט באלימות כלפי המתלוננת, כאשר בשנת 2002 הורשע בניסיון תקיפה ובאיומים כלפי אותה מתלוננת (עבירות משנת 2000). לאחר מכן, הפנתה התובעת לתסקירי שרות המבחן ולעובדה שחרף מספר הזדמנויות שניתנו לנאשם על ידי בית המשפט הוא לא ניצל אותן ולא השתלב בהליך טיפולי, כאשר הוא אינו רואה כל בעייתיות בהתנהגותו היום כלפי המתלוננת. ב"כ המאשימה הפנתה להתרשמות שרות המבחן מרמת סיכון גבוהה הנשקפת מהנאשם ולעובדה שהמתלוננת הופנתה למעון לנשים מוכות 3 פעמים בעקבות התנהגותו של הנאשם כלפיה. עוד טענה שהמתלוננת עוקבת אחר ההליך וציינה בפני התביעה שהתאכזבה לשמוע שהנאשם נשלח לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השרות וכי עונשי מאסר לריצוי בעבודות שרות שהוטלו עליו בעבר לא הועילו. התובעת ביקשה לדחות את המלצת שרות המבחן להטלת מאסר על תנאי בלבד, בהיותה מנותקת מהאמור בגוף התסקירים.

5. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בעונש הכולל מאסר על תנאי לצד צו של"צ. לדבריו יחסיהם של הנאשם והמתלוננת מאוד מורכבים "כמו רכבת הרים, פעם אחת בתלונות נגדו ופעם אחרת חוזרת לגור איתו" (עמ' 14, ש' 7). ב"כ הנאשם תהה וציין ש"אם למתלוננת כל כך רע עם הנאשם יכולה היתה לקום, לארוז את דבריה וללכת". גם עתה, לאחר הגשת התלונה ושהות במקלט, החליטה לשוב ולהתגורר עמו כשהיא טוענת ששיפר יחסו כלפיה והיא אינה חוששת ממנו. ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם. הסיגור טען שבמידה ויוטל על הנאשם עונש מאסר, אף לריצוי בעבודות שרות, תיפגע עבודתו כנהג סמיטרייליר שכיר ותיפגע כלכלת הבית. כמו כן טען שחיובו בתשלום פיצוי למתלוננת אינו אפקטיבי שכן מדובר בפושט רגל המצוי תחת צו כינוס נכסים אשר משלם מדי חודש כ-600 ₪ לכיסוי חובותיו. עוד הדגיש הסיגור את הודאת הנאשם ונטילת האחריות מתוך רצון לסיים את ההליך ללא חקירת אשתו המתלוננת ובתו. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו העונשית (ראה טבלה שהגיש).

6. הנאשם בדברו האחרון ציין שכיום הוא חי יחד עם המתלוננת, מפרנס אותה, ו"הכל בסדר בינינו עכשיו" (עמ' 14, ש' 30). לדבריו, הוא קינא לה "מהיפוי שלה. כל הסיפור מלפני שנתיים שהייתי קנאי. הייתי רוצה לראות אותה לידי" (עמ' 15, ש' 3). אלא שעתה, טען הנאשם, "בתקופה האחרונה היינו במלון ומועדונים" (הוצגו תמונות בטלפון הנייד). לדבריו, המתלוננת מחפשת את הקשר עמו והוא מצידו רוצה להמשיך לחיות עמה.

דין והכרעה

7. מעשיו של הנאשם חמורים. הוא הפנה כלפי המתלוננת-אשתו איום בוטה, חמור, אשר ניתן לומר שהוא מצוי ברף הגבוה של עבירת האיומים - הנאשם איים על המתלוננת שיחתוך לה את הפנים, **יישפוך עליה חומצה וירצח אותה**. מילים בוטות אלה, אשר נאמרים באופן בלתי אמצעי, פנים מול פנים (ולא באמצעות הטלפון, למשל), פוגעות בערכים החברתיים המוגנים בעבירה, שעניינם שמירה על שלווה הנפש והגוף של אדם, שמירה על שלומו ובטחונו של אדם ושמירה על שלמות התא המשפחתי ותחושת המוגנות בתוך התא המשפחתי. נסיבות אמירת האיום צובעים אותו בצבעים קודרים עוד יותר. הנאשם הודה כי ביצע את העבירה על רקע התנהגות אובססיבית ומצרת הצעדים כלפי המתלוננת, מתוך רצון לשלוט בה ובצעדיה ומתוך חשדנות שהמתלוננת אינה נאמנה לו. נקל לשער את תחושתיה

הקשות של המתלוננת לשמע דברי האיום הבוטים, בעיקר נוכח "נסיון העבר" עם הנאשם, אשר הורשע כבר בשנת 2002 בנסיון תקיפתה ואיומים עליה. רוצה לומר ששילוב בין רף החומרה הגבוה של האמירה המאיימת לבין רף החומרה הגבוה של הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - כמו גם העובדה שהאיום נאמר בנוכחות בתם של הנאשם והמתלוננת - מביאים אותי לקבוע שמתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה נע בין תקופת מאסר קצרה לריצוי בעבודות שרות לבין 12 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים - זאת אף אם אביא בחשבון, לקולא, שהנאשם מעולם לא התכוון לממש את האיום שהפנה כלפי המתלוננת ולא נקט באלימות פיזית במהלך הארוע או לאחריו.

[להטלת עונש מאסר ברף העליון של המתחם ראה, לדוגמא, רע"פ 1293/08 קורניק נ' מדינת ישראל (25.6.08)].

8. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, מצאתי להביא בחשבון את השיקולים הבאים:

לחומרא - הנאשם בעל עבר פלילי שאינו קל והורשע בעבר בעבירות אלימות, איומים, מרמה, הסעת שב"ח ועוד; הוא ריצה בעבר שני מאסרים - האחד בן 6 חודשים בשנת 2009 והשני בן חודש בעבודות שרות בשנת 2004; הנאשם הורשע בעבר בעבירות דומות כלפי המתלוננת - נסיון תקיפה ואיומים, עבירות משנת 2000; תסקירי שרות המבחן בעניינו אינם חיוביים - הוא שלל נזקקות טיפולית ולא הסכים להשתלב בטיפול חרף שלוש הזדמנויות שניתנו לו על ידי בית המשפט; שרות המבחן התרשם מנוקשות מחשבתית ודפוס התנהגות מושרש אצל הנאשם וציין כי הוא מצוי בסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד; יחסיהם של הנאשם והמתלוננת מורכבים ומסובכים ובעלי תלות הדדית; המתלוננת נאלצה לשהות במקלט שלוש פעמים בשנתיים האחרונות בגין התנהגות הנאשם כלפיה.

לקולא - העבירה האחרונה שביצע הנאשם כלפי המתלוננת היתה בשנת 2000 ומאז הרשעתו בשנת 2002 לא ביצע כל עבירה כלפי המתלוננת (משך כ-17 שנים); מאז אמנם הסתבך בביצוע עבירות פליליות, אך הוטלו עליו בעיקר מאסרים מותנים והעבירות בגינן נדון ל-6 חודשי מאסר אינן ממין הענין (הרשעה משנת 2009 בעבירות של נהיגה פוחזת, נסיון הסעת שב"ח והפרעה לעובד ציבור); הנאשם והמתלוננת שבו לגור ביחד לאחרונה והמתלוננת מדווחת על התנהגות נאותה כלפיה, על הפסקת ההימורים ועל פרנסת הבית. אמנם המתלוננת הביעה חששה שהנאשם ישוב ויתנהג כלפיה באלימות, כפי שנהג בעבר, ואף הצביעה על ניצנים מחודשים של אובססיביות, קנאות ורכושניות, ואולם, בחרה שלא לצאת מהבית ולהיפרד ממנו, כפי שהוצע לה על ידי גורמי הטיפול. מבלי להמעיט ערך מתחושתה של המתלוננת ומהתלות שכנראה פיתחה בנאשם - וכשדפוס התנהגותן הידועים והמוכרים של מתלוננות בעבירות אלימות במשפחה (מה שקרוי "תסמונת האשה המוכה") לנגד עיניי - נראה כי יש ליתן משקל בענישה לרצונם של בני הזוג להמשיך ולחיות תחת קורת גג אחת, תוך הטלת עונש קונקרטי ומוחשי מחד, וצופה פני עתיד מאידך; בסופו של יום, המלצתו של שרות המבחן היא להטיל על הנאשם עונש מציב גבול בדמות מאסר על תנאי; הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המקורי, נטל אחריות מלאה על מעשיו, חסך את עדויותיהן של המתלוננת ושל בתם המשותפת וחסך מהן את המעמד הקשה של החקירה הנגדית; הנאשם מגלה לאחרונה יציבות תעסקותית, זנח את דרך ההימורים ומצליח לעמוד במשטר התשלומים שנקבע לו להשבת חובותיו; גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה באוקטובר 2015, כשנתיים ימים, ניתן משקל.

9. לאור האמור לעיל, מצאתי למקם את עונשו של הנאשם באזור מרכז המתחם שנקבע על ידי לעיל, וראיתי להימנע מלגזור עליו עונש מאסר בכליאה ממשית. עוד מצאתי להטיל עליו מאסר על תנאי מרתיע לתקופה המירבית,

אשר יציב לו גבול וירתיע אותו מלחזור ולבצע עבירות כלפי המתלוננת.

10. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות, וזאת בהסכמת הנאשם ועל פי המלצת הממונה על עבודות השרות מיום 31.7.17. הנאשם יבצע את עבודות השרות ב"שוויים" כפר-סבא, רח' עתיר ידע 20 כפר-סבא, חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות.

לצורך תחילת ריצוי העונש יתייבב הנאשם ביום 5.11.17 שעה 08:00 במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות השרות, ת.ד. 81 רמלה, 72100.

מובהר לנאשם כי אם לא יבצע את עבודות השרות כנדרש ולא יעמוד בנהלי הממונה על עבודות השרות או לא ישמע להוראותיו, יהיה מוסמך הממונה על עבודות השרות להורות על הפסקה מנהלית של עבודות השרות והנאשם יישא יתרת עונשו בכליאה ממשית.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח תשרי תשע"ח, 18 אוקטובר 2017, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד, הנאשם ובא-כוחו.